

Carrera un bisbe entre el món obrer i la cultura

Dg, 1/11/2009 per Homenatge cívic...

[Joan Carrera](#)

Albert Manent, historiador

Publicat el desembre del 2008 a [Serra d'Or](#)

A la nova parròquia de Santa Cecília jo havia conegut el vicari mossèn Josep M. Bosch i Torrents, nat el 1920, vocació tardana, que havia fet Filosofia i Lletres i estudià amb Zubiri. Al seminari Bosch havia aplegat un grup que destacava per la catalanitat i l'afany d'endinsar-se en el nostre món cultural. Havien descobert Carles Cardó, per mitjà de *La nit transparent*, i es delien per veure'l. Algunes vegades assistiren, com jo mateix, a la missa que el canonge, que havia tornat aclaparat de l'exili suís, deia a la parròquia de Santa Juliana i Semproniana, al barri de la Verneda, aleshores perdut entre camps i cases aïllades, regida per Salvador Misser. I el 1955, a casa de mossèn Bosch, que havia fundat a Sant Gervasi una escola del mètode Decroly, hi vaig trobar mossèn Joan Carrera, mossèn Josep Cardús, fill de l'historiador terrassenc, i mossèn Antoni Oriol, que havia estudiat a França. Teníem la mateixa edat (1930) i ells feia poc que havien estat ordenats. En aquelles llunyanes reunions conversàvem sobre l'Església catalana, la cultura, Cardó —amb qui jo m'havia cartejat el 1950— i altres escriptors. I ens vam fer amics.

Carrera sabia combinar les seves lectures teològiques (Maritain, Congar, De Lubac, Guardini) amb la seva altra vocació de servei al món dels més desvalguts, sobretot dels emigrants, especialment andalusos, que els anys cinquanta arribaven a Catalunya per guanyar-s'hi la vida i molts hi arrelaren. El 1961 es feu càrrec de la parròquia de Sant Antoni de Llefia, en un barri badaloní abandonat, i gràcies a ell s'hi bastiren habitatges socials, un dispensari i un modest temple parroquial. Aquesta dedicació als més pobres no l'abandonà mai i ara mateix vivia en un piset d'un altre barri obrer de Badalona.

Carrera els anys seixanta, o potser abans, connectà amb mossèn Bonet i Baltà, perseguit per la FAI el 1936. En tornar de l'exili de Cabrejas del Campo, Bonet fou rector del Montseny, on edita clandestinament el *Catecisme* en català. Aviat el bisbe Modrego li ensenyà un terreny de l'Hospitalet de Llobregat on havia de bastir-hi una parròquia. La va construir amb esforç, dedicant-hi el seu patrimoni i donacions generoses, i també hi va fer un teatre, un centre parroquial i el Casal dels Àngels, una escola catòlica que arriba a tenir mil alumnes. Bonet ens convocava, individualment o en grup, a Carreras de Nadal, els monjos de Montserrat Taxonera, Ragner o Massot, a mi mateix i altres contertulians i es desfogava explicant notícies inèdites o vells potins ideològics de l'Església catalana. El seu mirall eren Torras i Bages, el seu oncle Albert Bonet, fundador de la Federació de Joves Cristians, o Carles Cardó. Amenitzava la vetllada amb dolços i xampany. Carrera es convertí en el seu predilecte, ja que n'admirava que treballés als suburbis i tingués una ploma elegant, amb la qual acostava a l'Evangeli i feia ressaltar la cultura i la història de Catalunya, vinculada a una Església que es trobava molt arrelada al país. I quan Bonet es retirà va pressionar perquè Carrera fos el seu successor a Sant Isidre. Carrera hi reforçà la catequesi, les colònies de vacances i creà una residència per a la gent gran. I alhora va fer créixer el Casal dels Àngels. El 1984, dins la mateixa línia, creà la Fundació

d'Escoles Parroquials de l'Arquebisbat de Barcelona i que son una trentena.

Acció

Vinculat al món de la cultura, el 1956 Carrera fou un dels fundadors de l'editorial Nova Terra, on confluïen antics membres de la Joventut Obrera Cristiana i de l'Acció Catòlica Obrera. Després s'hi afegiren marxistes cristians, com Alfonso Carlos Comín, amb el qual polemitzà. Carrera en fou director literari, i hi publicà obres d'escriptors catòlics i agnòstics i l'editorial patí escorcolls de la policia i les multes del ministeri d'Informació i Turisme. En plenes dificultats financeres fou Anton Cañelles qui hi aporta capital i noves idees.

El 1967 l'arquebisbe Marcelo González el nomenà vicari episcopal d'Ambients Obrers. Compra amb la fidel i eficient col·laboració de Remei Ramírez i hagueren de patir molt perquè defensaven obrers empresonats, anaven a judici o duien paquets a la presó.

Del 1972 al 1976 el cardenal Jubany li renovà el càrrec de vicari episcopal i encara, en arribar Carles el 1990, féu que l'any següent es convertís en un dels seus bisbes auxiliars. Però, com que no tenia cap doctorat, les altes instàncies eclesiàstiques romanes hi posaven dificultats. Fins i tot, segons m'ho havia dit ell mateix, dues vegades enviats de la Santa Seu, amb absolut secretisme, anaren a veure mossèn Joan Bonet i Baltà per trobar arguments favorables a Carrera. Bonet els digué que els articles pastorals a la premsa catalana —a El Correo Catalán setmanalment durant anys des del 1966 i sobretot a Catalunya Cristiana— valien tant com una tesi doctoral. Carles, representant d'una valencianitat espanyolitzant (parlava castellà en família), necessitava un contrapés perquè la Santa Seu encara es recordava de la campanya, tan sorollosa internacionalment, «Volem bisbes catalans» (1966). Carrera fou nomenat vicari general, féu un bon equip, i temperà les temences de Carles, que venia a posar ordre en una diòcesi heterodoxa.

Com a anècdota significativa recordem que, quan va anar a veure el nunci per confirmar que el feien bisbe, Carrera no duia «collet» i el nunci li demanà que en el futur es poses clergyman. Ho va haver de fer, però sovint no portava la creu pectoral, perquè volia passar desapercebut com un capellà mes.

Obra

El 2000 Carrera va dimitir de vicari general perquè no tolerava el nepotisme d'un parell de persones seglars que vivien amb el cardenal Carles. Tot el seu equip el va seguir i ell es dedica a la pastoral ordinària, a predicar a religiosos i religioses, a laics, a clergues, etc. L'arquebisbe Martínez Sistach el recupera com a vicari general i se l'ha escoltat bastant. La seva experiència i la seva diplomàcia persuasiva han estat fonamentals per a la diòcesi. Des d'Arrels cristianes de Catalunya fins a Creieu en l'Evangeli i prediqueu-lo amb ardor, els documents de la Província Eclesiàstica Tarraconense porten el seu segell i quasi tots els ha redactat ell. Amb una Tarraconense desfibrada i semivalencianitzada, Carrera hi ha patit i ha vist com promocionaven quatre auxiliars de Barcelona i ell no es movia de la diòcesi. Era el preu d'ésser conegut com un catalanista amic de totes les tendències polítiques. Però quan calia no callava. En una reunió de la Tarraconense un bisbe valencià va dir que l'Estatut li semblava excessiu i ell, indignat, va contestar amb un: «Què t'has cregut!»

Només Carrera i Ramon Masnou, entre els bisbes, han escrit llibres mes enllà de la pastoral estricta. Masnou, de Vic, en diverses obres sobre Catalunya, mantenia el torrasianisme. També Antoni Deig va fer un recull sobre el país, abrandat i sense embuts. Però Carrera era més ideològic i ha superat, modernitzant-lo, el catalanisme de Torras i Bages i també molts aspectes pastorals que eren propis de la cristiandat. Carrera no era progressista, contra el que ha dit algun diari, però tenia molts amics progressistes. Carrera no era conservador, però, llevat dels integristes paranoics que es refugien en l'anonimat, aquest sector el respectava. El bisbe es movia en una posició central.

Lleqat

Com era Carrera? Modest, de bon tracte, amb una bonhomia irònica, gens clerical, virtut que s'agraeix molt en un bisbe, anticonvencional i un gran trèballador, una mica dispers. El vaig continuar tractant sempre i li telefonava de tant en tant i era el nostre líder dins el Grup Cristià de Defensa dels Drets Humans, el Grup Sant Jordi (1966). Poc abans de la democràcia aquest grup publicà clandestinament un opuscle llarg, Catalunya avui, amb tapes vermelles, redactat per el i que es encara una síntesi vigent.

Els seus llibres, igual que els de Carles Cardó, són reculls d'articles o estudis ja publicats, sobretot a Catalunya Cristiana, on ha col·laborat cada setmana durant un quart de segle. Recordem els títols: La canya esquerdada (1993), Del postconcili al postprogressisme (1994), El gust de la fe (2001) i Aquest Nadal enfa dos mil (2000). Resten obres disperses que caldrà aplegar.

Dues anècdotes finals. Carrera i els bisbes Uriarte, de Sant Sebastià, i Sánchez, de Guadalajara, van ordinar el projecte «conspiratiu» que va permetre que Blázquez fos president de la Conferència Episcopal Espanyola.

El maig passat va ésser la darrera vegada que el vaig veure. Tot dinant amb mi i un capellà de Tarragona, va fer aquesta profecia: «Quan es vegin atrapats, a Roma descobriran un racó de l'Esclatúra que podria permetre el sacerdocí femení.»

El buit que deixa la seva figura episcopal per ara es impossible d'omplir. El deixant i els fruits que ha llegat són evidents i la seva herència cristiana i nacionalista l'hem de recollir amb ardor els qui el vam considerar un mestre i un amic.